

632

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 19 listopada 1938 r.

w sprawie wykonania dekretu z dnia 6 listopada 1938 r. o tymczasowym uregulowaniu ubezpieczeń społecznych na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 5 i 6 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 listopada 1938 r. o tymczasowym uregulowaniu ubezpieczeń społecznych na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 572) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Wykonywanie ubezpieczenia na wypadek choroby przeprowadzanego poprzednio przez b. czesko-słowacki okręgowy zakład ubezpieczenia na wypadek choroby w Cieszynie powierza się Ubezpieczalni Społecznej w Cieszynie, a ubezpieczenia przeprowadzanego przez b. czesko-słowacki okręgowy zakład ubezpieczenia na wypadek choroby we Frysztacie — Ubezpieczalni Społecznej we Frysztacie.

(2) Ubezpieczalnia Społeczna w Cieszynie i Ubezpieczalnia Społeczna we Frysztacie są osobami prawa publicznego.

§ 2. Przemysłowe zakłady ubezpieczenia na wypadek choroby przy firmie Albert Hahn w Nowym Boguminie oraz przy firmie Fabryka Drutu Towarzystwa Górniczo - Hutniczego w Nowym Boguminie działają nadal w swoim dotychczasowym zakresie.

§ 3. Ubezpieczalnie Społeczne w Cieszynie i we Frysztacie ubezpieczają na wypadek choroby wszystkich pracowników, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia w myśl §§ 2, 3 i 5 czesko-słowackiej ustawy o ubezpieczeniu pracowników na wypadek choroby, inwalidztwa i na starość z dnia 9 października 1924 r. w brzmieniu obowiązującym w dniu 30 września 1938 r., z wyjątkiem pracowników ubezpieczonych w zakładach wymienionych w § 2. Zatrudnionych na obszarze zachodniej części powiatu Cieszyńskiego ubezpiecza Ubezpieczalnia Społeczna w Cieszynie, zatrudnionych zaś na obszarze powiatu Frysztackiego — Ubezpieczalnia Społeczna we Frysztacie.

§ 4. Okresy składkowe przebyte przed wstąpieniem do jednej z wymienionych w §§ 1 i 2 instytucyj:

1) w ubezpieczalniach społecznych lub w kasach chorych, działających na obszarze Rzeczypospolitej — oraz

2) w czesko-słowackich instytucjach ubezpieczenia na wypadek choroby przed dniem zmiany suwerenności —
uwzględnia się przy ustalaniu prawa do świadczeń na wypadek choroby.

§ 5. (1) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych powierza się wykonywanie na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego:

1) ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i na starość, wykonywanego poprzednio przez Centralny Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Pradze,

2) ubezpieczenia od wypadków, wykonywanego poprzednio przez Zakład Ubezpieczenia Robotników od Wypadków w Brnie,

3) ubezpieczenia pensyjnego pracowników umysłowych, wykonywanego poprzednio przez Powszechny Zakład Pensyjny w Pradze i jego oddziały.

(2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonywa wymienione w ust. (1) ubezpieczenia na podstawie przepisów, jakie normowały te ubezpieczenia w dniu 30 września 1938 r.

§ 6. (1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielać będzie świadczeń na podstawie przepisów wymienionych w § 5 ust. (2) tylko w tych przypadkach, gdy prawo do świadczenia powstało wyłącznie na podstawie okresów ubezpieczenia przebytych po zmianie suwerenności na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego, bądź też na podstawie wykonywanego tam po tym czasie zatrudnienia.

(2) Osobom uprawnionym do świadczeń przewidzianych w ust. (1) przysługuje dodatek w wysokości i na zasadach określonych w art. 2 ust. (2) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 listopada 1938 r. o tymczasowym uregulowaniu ubezpieczeń społecznych na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 572), zwanego w dalszych przepisach rozporządzenia niniejszego „dekretem”.

§ 7. (1) Osobom zamieszkałym na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego prawo do zasiłku z tytułu ubezpieczeń, wymienionych w § 5 ust. (1), przysługuje zarówno wtedy, gdy prawo do świadczenia wynika wyłącznie z okre-

sów ubezpieczenia przebytych przed dniem zmiany suwerenności w ubezpieczeniu czesko-słowackim, jak i wtedy, gdy wynika ono ze zliczenia okresów przebytych w ubezpieczeniu czesko-słowackim przed dniem zmiany suwerenności z okresami ubezpieczeniowymi przebytymi w polskich instytucjach ubezpieczeniowych po zmianie suwerenności.

(2) Okresy ubezpieczeniowe, wymienione w ust. (1), zalicza się na zachowanie ekspektatywy i na okres wyczekiwania, jak również uwzględnia się przy ustalaniu wysokości świadczenia.

§ 8. Nie mają prawa do zasiłków przewidzianych w dekrecie osoby, które uprawnione były do świadczeń z czesko-słowackich instytucji ubezpieczeń społecznych, a które zamiast tych świadczeń otrzymały świadczenia ubezpieczeniowe bądź zasiłki z państwa trzeciego, jak również osoby, które nie posiadają obywatelstwa polskiego. Na żądanie instytucji udzielającej zasiłków osoby interesowane powinny przedstawić dowód obywatelstwa. W przypadkach, gdy zasiłki są już wypłacane, wypłata zasiłków może być wstrzymana do czasu przedstawienia tego dowodu.

§ 9. (1) Przyznawanie i wypłacanie zasiłków powierza się Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

(2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych dostarczy tymczasowo środków na wypłatę zasiłków, przy czym:

- 1) środków na zasiłki dla osób uprawnionych do świadczeń z powszechnego zakładu pensyjnego funkcjonariuszów prywatnych w Pradze dostarczy Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Pracowników Umysłowych,
- 2) środków na zasiłki dla osób uprawnionych do świadczeń z czesko-słowackich instytucji ubezpieczenia od wypadków — Fundusz Ubezpieczenia od Wypadków i Chorób Zawodowych,
- 3) środków na zasiłki dla osób uprawnionych do świadczeń z Centralnego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Pradze — Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników.

(3) Zasiłki dla osób uprawnionych do świadczeń z Centralnej Kasy Brackiej w Pradze wypłacać będzie do czasu odmiennego uregulowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

§ 10. (1) Ubezpieczalnie Społeczne w Cieszynie i we Frysztacie wykonywają w zakresie ubezpieczeń powierzonych w myśl § 5 Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych oraz w zakresie akcji zasiłkowej na podstawie dekretu czynności następujące:

- 1) ustalanie obowiązku ubezpieczenia,
- 2) ustalanie uprawnień do kontynuowania poszczególnych rodzajów ubezpieczenia,
- 3) wymierzanie i pobieranie składek ubezpieczeniowych oraz kontrola uiszczania składek przez pracodawców,
- 4) przyjmowanie roszczeń o świadczenia oraz przeprowadzanie czynności przygotowawczych dla udzielania świadczeń,
- 5) przyjmowanie roszczeń o zasiłki na podstawie dekretu w przypadkach, gdy świadczenie nie zostało przyznane przez czesko-słowacką instytucję ubezpieczeń społecznych, oraz przeprowadzanie czynności przygotowawczych dla udzielania zasiłków,
- 6) kontrolę osób pobierających świadczenia lub zasiłki.

(2) Te z czynności wymienionych w ust. (1), które dotychczas należały do zakresu obowiązków przemysłowych zakładów ubezpieczenia na wypadek choroby wymienionych w § 2, należą nadal do zakresu działania tych zakładów.

(3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych może powierzyć instytucjom ubezpieczenia na wypadek choroby (§§ 1 i 2) wykonywanie także innych czynności ubezpieczeniowych lub też może przejąć wykonywanie niektórych czynności wymienionych w ust. (1).

§ 11. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwraca koszty wykonywania czynności, o których mowa w § 10, według norm ustalonych przez Ministra Opieki Społecznej.

§ 12. Należności ze składek ubezpieczeniowych, odsetek zwłoki i kar pieniężnych, z tytułu zatrudnienia na ziemiach odzyskanych, istniejące w dniu zmiany suwerenności lub powstałe po zmianie suwerenności, powinny być uiszczane do właściwej, w myśl rozporządzenia niniejszego, polskiej instytucji ubezpieczeniowej.

§ 13. Nadzór nad instytucjami ubezpieczeniowymi, wymienionymi w §§ 1 i 2, sprawuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie przysługującym w dniu 30 września 1938 r. Centralnemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w Pradze.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

Marian Zyndram-Kościałkowski